

ДПтС України
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ

вул. Гонча, 34, м. Чернігів, 14000, тел. (0462) 676822, E-mail academy@kvs.gov.ua, код ЄДРПОУ 08571788

05.12.2017 № 15/2411

На № 11/10-1160 від 17.11.2017

Голові Верховної ради України
Парубію А.В.

вул. Грушевського 5, м. Київ, 01008

Шановний Андрію Володимировичу!

Академією Державної пенітенціарної служби уважно розглянуто депутатський запит народного депутата України Алексєєва І.С. від 17 листопада 2017 року № 11/10-1160 щодо стратегії розвитку національної моделі пробації.

Інформація щодо проблемних питань, що виникають у процесі практичної реалізації положень Закону України «Про пробацію», Кримінального, Кримінального процесуального та Кримінально-виконавчого кодексів України в частині регулювання правових основ пробації, прогалин та неточностей цих законодавчих актів в окресленому питанні, та пропозиції щодо їх законодавчого вирішення додаються.

Додаток 1: на 9 арк. у 1 прим.

Додаток 2: на 2 арк. у 1 прим.

З повагою

ректор Академії
полковник внутрішньої служби

О.М. Тогочинський

Іваньков Ігор Володимирович
(050) 505-91-26

Інформація

**щодо проблемних питань, які виникають у процесі практичної реалізації
положень Закону України «Про пробацію», Кримінального,
Кримінального процесуального та Кримінально-виконавчого кодексів
України в частині регулювання правових основ пробації, прогалин та
неточностей цих законодавчих актів в окресленому питанні, та
пропозиції щодо їх законодавчого вирішення**

1. Після вступу в дію Закону України «Про пробацію» унаслідок автоматичного перенесення функцій колишніх кримінально-виконавчих інспекцій на уповноважені органи з питань пробації на останні було покладено обов'язок виконання адміністративних стягнень у вигляді громадських робіт та виправних робіт. Цей обов'язок, передбачений ст.ст. 30¹, 31, 321¹–321⁴, 322–325 Кодексу України про адміністративні правопорушення та Порядком виконання адміністративних стягнень у вигляді громадських робіт та виправних робіт, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 19.03.2013 р. № 474/5, на нашу думку, суперечить вимогам п. 6 ст. 2 Закону України «Про пробацію», відповідно до якого «пробація – це система наглядових та соціально-виховних заходів, що застосовуються за рішенням суду та відповідно до закону до засуджених, виконання певних видів кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинуваченого».

Для усунення вказаного протиріччя та відсторонення органів пробації від виконання неприцатанних їм функцій пропонуємо внести відповідні зміни до тексту Закону України «Про пробацію», а саме:

Чинна редакція	Зміни та доповнення, що пропонуються
П. 6 ст. 2 Закону: «пробація – система наглядових та	«пробація – система наглядових та

<p>соціально-виховних заходів, що застосовуються за рішенням суду та відповідно до закону до засуджених, виконання певних видів кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинуваченого»</p>	<p>соціально-виховних заходів, що застосовуються за рішенням суду та відповідно до закону до засуджених до кримінальних покарань, виконання певних видів кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинуваченого»</p>
<p>П. 8 ст. 2 Закону: «суб'єкти пробації – засуджені, щодо яких за рішенням суду та відповідно до закону застосовуються наглядові, соціально-виховні заходи, та обвинувачені, щодо яких органом пробації готується досудова доповідь»</p>	<p>«суб'єкти пробації – засуджені до кримінальних покарань, щодо яких за рішенням суду та відповідно до закону застосовуються наглядові, соціально-виховні заходи, та обвинувачені, щодо яких органом пробації готується досудова доповідь»</p>
<p>Ст. 4 Закону: «Метою пробації є забезпечення безпеки суспільства шляхом виправлення засуджених, запобігання вчиненню ними повторних кримінальних правопорушень та забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинувачених, з метою прийняття судом рішення про міру їхньої відповідальності»</p>	<p>«Метою пробації є забезпечення безпеки суспільства шляхом виправлення засуджених до кримінальних покарань, запобігання вчиненню ними повторних кримінальних правопорушень та забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинувачених, з метою прийняття судом рішення про міру їхньої відповідальності»</p>
<p>Абз. 2 п. 1 ст. 6 Закону: «здійснення нагляду за засудженими до покарань у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт, особами, яким покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк замінено покаранням у виді громадських робіт або виправних робіт, особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням, звільненими від відбування</p>	<p>«здійснення нагляду за засудженими до кримінальних покарань у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт, особами, яким покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк замінено покаранням у виді громадських робіт або виправних робіт, особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням, звільненими від</p>

покарання вагітними жінками і жінками, які мають дітей віком до трьох років»	відбування покарання вагітними жінками і жінками, які мають дітей віком до трьох років»
Абз. 3 ч. 1 ст. 6 Закону: «виконання певних видів покарань, не пов'язаних з позбавленням волі»	«виконання певних видів кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі»
Абз. 2 ч. 2 ст. 7 Закону: «обвинувальний вирок суду, яким особу засуджено до покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт»	«обвинувальний вирок суду, яким особу засуджено до кримінального покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт»
Ч. 1 ст. 10 Закону: «Наглядова пробація – це здійснення наглядових та соціально-виховних заходів щодо засуджених до покарань у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт, осіб, яким покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк замінено покаранням у виді громадських робіт або виправних робіт, осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років, а також направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання до виправних центрів»	«Наглядова пробація – це здійснення наглядових та соціально-виховних заходів щодо засуджених до кримінальних покарань у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт, осіб, яким покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк замінено покаранням у виді громадських робіт або виправних робіт, осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років, а також направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання до виправних центрів»
Абз. 2 ч. 1 ст. 14 Закону: «особи, засуджені до покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт»	«особи, засуджені до кримінального покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт»
Абз. 3 ч. 1 ст. 18 Закону: «виконання покарання у виді позбавлення права обіймати певні	«виконання кримінального покарання у виді позбавлення права

посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт»	обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт»
---	--

У зв'язку із вищевикладеним до прийняття Закону України «Про муніципальну варту» (реєстраційний номер законопроекту № 2890 від 18.05.2015 р.) або іншого виконання адміністративних стягнень у вигляді громадських робіт та виправних робіт покласти на територіальні органи Національної поліції і внести відповідні зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Закону України «Про Національну поліцію».

2. Оскільки Кримінальним процесуальним кодексом України (далі – КПК України) не встановлено мінімального строку на підготовку досудової доповіді, суди на практиці визначають його від 1 до 10 днів, мотивуючи це тим, що відповідно до частини п'ятої статті 314 КПК України у підготовчому засіданні суд вирішує питання щодо складання досудової доповіді. Після завершення підготовки до судового розгляду суд постановляє ухвалу про судовий розгляд, який має бути призначений не пізніше десяти днів після постановлення ухвали (стаття 316 КПК України).

На нашу думку, це призводить до унеможливлення досягнення мети підготовки досудової доповіді щодо забезпечення суду повною та розгорнутою інформацією про обвинуваченого.

Пропонуємо погодитись із законодавчою ініціативою Міністерства юстиції України щодо викладення частини 3 статті 314¹ КПК України у наступній редакції:

Чинна редакція	Зміни та доповнення, що пропонуються
3. Форма, зміст та порядок складання досудової доповіді про обвинуваченого визначаються законодавством.	3. Форма, зміст та порядок складання досудової доповіді про обвинуваченого визначаються законодавством. Досудова доповідь складається представником уповноваженого

	<p>органу з питань пробації за місцем проживання чи перебування обвинуваченого в строк, визначений в ухвалі суду, і подається не пізніше, ніж до початку судових дебатів; У будь-якому разі встановлений для складання досудової доповіді строк не може бути меншим, ніж двадцять робочих днів» (проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання кримінальних покарань та організаційно-правового забезпечення діяльності органу пробації» – реєстраційний номер законопроекту №2490а від 10.08.2015р.)</p>
--	--

3. На нашу думку, потребує законодавчого вирішення питання покладання функції здійснення нагляду за поведінкою осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання на підставі статті 81 Кримінального кодексу України на уповноважені органи пробації.

З цією метою пропонуємо доповнити Кримінально-виконавчий кодекс України (далі – КВК України) главою 27 (Додаток 2) та внести відповідні зміни до тексту Закону України «Про пробацію», а саме:

Чинна редакція	Зміни та доповнення, що пропонуються
<p>П. 3 ст. 2 Закону: «нагляд - заходи, що здійснюються органом пробації за місцем проживання, роботи та навчання засуджених з метою дотримання обов'язків, визначених законом та покладених на них судом»</p>	<p>«нагляд – заходи, що здійснюються органом пробації за місцем проживання, роботи та навчання засуджених і осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково, з метою дотримання обов'язків, визначених законом та покладених на них судом»</p>

<p>П. 6 ст. 2 Закону:</p> <p>«пробація – система наглядових та соціально-виховних заходів, що застосовуються за рішенням суду та відповідно до закону до засуджених, виконання певних видів кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинуваченого»</p>	<p>«пробація – система наглядових та соціально-виховних заходів, що застосовуються за рішенням суду та відповідно до закону до засуджених до кримінальних покарань, та осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково, виконання певних видів кримінальних покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, та забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинуваченого»</p>
<p>П. 7 ст. 2 Закону:</p> <p>«пробаційна програма - програма, що призначається за рішенням суду особі, звільненій від відбування покарання з випробуванням, та передбачає комплекс заходів, спрямованих на корекцію соціальної поведінки або її окремих проявів, формування соціально сприятливих змін особистості, які можливо об'єктивно перевірити»</p>	<p>«пробаційна програма – програма, що призначається за рішенням суду особі, звільненій від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково, та передбачає комплекс заходів, спрямованих на корекцію соціальної поведінки або її окремих проявів, формування соціально сприятливих змін особистості, які можливо об'єктивно перевірити»</p>
<p>П. 8 ст. 2 Закону:</p> <p>«суб'єкти пробації - засуджені, щодо яких за рішенням суду та відповідно до закону застосовуються наглядові, соціально-виховні заходи, та обвинувачені, щодо яких органом пробації готується досудова доповідь»</p>	<p>«суб'єкти пробації – засуджені та особи, звільнені від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково, щодо яких за рішенням суду та відповідно до закону застосовуються наглядові, соціально-виховні заходи, та обвинувачені, щодо яких органом пробації готується досудова доповідь»</p>
<p>Ч. 1 ст. 4 Закону:</p> <p>«Метою пробації є забезпечення безпеки суспільства шляхом виправлення засуджених, запобігання вчиненню ними повторних кримінальних правопорушень та забезпечення суду інформацією, що характеризує</p>	<p>«Метою пробації є забезпечення безпеки суспільства шляхом виправлення засуджених, запобігання вчиненню ними та особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково, нових</p>

обвинувачених, з метою прийняття судом рішення про міру їхньої відповідальності»	кримінальних правопорушень та забезпечення суду інформацією, що характеризує обвинувачених, з метою прийняття судом рішення про міру їхньої відповідальності»
<p>Абз. 2 ч. 2 ст. 6 Закону:</p> <p>«здійснення нагляду за засудженими до покарань у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт, особами, яким покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк замінено покаранням у виді громадських робіт або виправних робіт, особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням, звільненими від відбування покарання вагітними жінками і жінками, які мають дітей віком до трьох років»;</p>	<p>«здійснення нагляду за засудженими до покарань у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт, особами, яким покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк замінено покаранням у виді громадських робіт або виправних робіт, особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково, звільненими від відбування покарання вагітними жінками і жінками, які мають дітей віком до трьох років»</p>
<p>Абз. 5 ч. 1 ст. 6 Закону:</p> <p>«реалізація пробаційних програм стосовно осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням»</p>	<p>«реалізація пробаційних програм стосовно осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково»</p>
<p>Абз. 6 ч. 1 ст. 6 Закону:</p> <p>«проведення соціально-виховної роботи із засудженими»</p>	<p>«проведення соціально-виховної роботи із засудженими та особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково»</p>
<p>Абз. 8 ч. 1 ст. 6 Закону:</p> <p>«реалізація інших заходів, спрямованих на виправлення засуджених та запобігання вчиненню ними повторних кримінальних правопорушень»</p>	<p>«реалізація інших заходів, спрямованих на виправлення засуджених та запобігання вчиненню ними та особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково, нових кримінальних правопорушень»</p>

<p>Ч. 1 ст. 6 Закону:</p> <p>«Під час вирішення питання про застосування до особи пробації суд бере до уваги характер вчиненого кримінального правопорушення та соціально-психологічну характеристику особи, яку готує персонал органу пробації або адміністрація установи виконання покарань»</p>	<p>«Під час вирішення питання про застосування до особи пробації суд бере до уваги характер вчиненого кримінального правопорушення та соціально-психологічну характеристику особи обвинуваченого, засудженого, звільненого від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково, яку готує персонал органу пробації або адміністрація установи виконання покарань»</p>
<p>Ч. 1 ст. 10 Закону:</p> <p>«Наглядова пробація - це здійснення наглядових та соціально-виховних заходів щодо засуджених до покарань у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт, осіб, яким покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк замінено покаранням у виді громадських робіт або виправних робіт, осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням, звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років, а також направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання до виправних центрів»</p>	<p>«Наглядова пробація - це здійснення наглядових та соціально-виховних заходів щодо засуджених до покарань у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, громадських робіт, виправних робіт, осіб, яким покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк замінено покаранням у виді громадських робіт або виправних робіт, осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково, звільнених від відбування покарання вагітних жінок і жінок, які мають дітей віком до трьох років, а також направлення засуджених до обмеження волі для відбування покарання до виправних центрів»</p>
<p>Ч. 2 ст. 10 Закону:</p> <p>«Порядок здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими, затверджується центральним органом виконавчої влади, що формує державну політику у сфері пробації»</p>	<p>«Порядок здійснення нагляду та проведення соціально-виховної роботи із засудженими та особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково, затверджується центральним органом виконавчої влади, що формує державну політику у сфері пробації»</p>

Ч. 3 ст. 10 Закону: «Орган пробації під час наглядової пробації реалізовує пробаційні програми стосовно осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням»	«Орган пробації під час наглядової пробації реалізовує пробаційні програми стосовно осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково »
Ч. 7 ст. 12 Закону: «Орган пробації спільно з центральним органом виконавчої влади, що формує державну політику у сфері соціальної політики, забезпечує реалізацію пробаційних програм щодо неповнолітніх осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням»	«Орган пробації спільно з центральним органом виконавчої влади, що формує державну політику у сфері соціальної політики, забезпечує реалізацію пробаційних програм щодо неповнолітніх осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково »
Абз. 4 ч. 1 ст. 14 Закону: «особи, звільнені від відбування покарання з випробуванням»	«особи, звільнені від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково »
Абз. 2 ч. 1 ст. 18 Закону: «здійснення нагляду за засудженими»	«здійснення нагляду за засудженими та особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково »
Абз. 4 ч. 1 ст. 18 Закону: «реалізацію пробаційних програм стосовно осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням»	«реалізацію пробаційних програм стосовно осіб, звільнених від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково »
Абз. 5 ч. 1 ст. 18 Закону: «соціально-виховну роботу із засудженими»	«соціально-виховну роботу із засудженими та особами, звільненими від відбування покарання з випробуванням або умовно-достроково »

Додати до ч. 1 ст.18 абзац 8 наступного змісту «**рішення суду про умовно-дострокове звільнення особи, яка відбувала покарання у виді виправних робіт, обмеження волі або позбавлення волі**».

Кримінально-виконавчий кодекс України

Глава 27 (проект)

ЗДІЙСНЕННЯ НАГЛЯДУ ЗА ПОВЕДІНКОЮ ОСІБ, УМОВНО-ДОСТРОКОВО ЗВІЛЬНЕНИХ ВІД ВІДБУВАННЯ ПОКАРАННЯ

Стаття 167. Органи, що здійснюють нагляд за поведінкою осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання

1. Нагляд за поведінкою осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання, протягом невідбутої частини покарання здійснюється уповноваженим органом з питань пробації за місцем проживання засудженого, а стосовно військовослужбовців – командирами військових частин.

2. До соціально-виховної роботи з особами, умовно-достроково звільненими від відбування покарання, можуть залучатися працівники органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також громадські об'єднання, релігійні та благодійні організації.

Стаття 168. Порядок здійснення нагляду за особами, умовно-достроково звільненими від відбування покарання

1. Уповноважений орган з питань пробації:

веде облік осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання, протягом невідбутої частини покарання;

реалізовує пробаційні програми стосовно осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання;

проводить соціально-виховну роботу з особами, умовно-достроково звільненими від відбування покарання;

реалізовує інші заходи, спрямовані на закріплення результатів виправлення осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання, та запобігання вчиненню ними нових кримінальних правопорушень;

організовує першочергові заходи з виявлення осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання, місцезнаходження яких невідоме;

звертається до відповідних правоохоронних органів щодо розшуку осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання, місцезнаходження яких невідоме;

здійснює інші повноваження, передбачені цим Кодексом та Законом України «Про пробацію».

2. У разі призову особи, умовно-достроково звільненої від відбування покарання, на строкову військову службу до військового комісаріату надсилається копія рішення суду, а в необхідних випадках до неї додаються інші документи, які потрібні для здійснення нагляду за поведінкою особи за місцем проходження служби.

3. Особи, умовно-достроково звільнені від відбування покарання, зобов'язані: виконувати обов'язки, які покладені на них судом; повідомляти уповноважений орган з питань пробації про зміну місця проживання; з'являтися за викликом до зазначеного органу.

4. У разі якщо особа, умовно-достроково звільнена від відбування покарання, з незалежних від неї обставин не може виконати обов'язок (обов'язки), покладені на неї судом, уповноважений орган з питань пробації направляє до суду обґрунтоване подання про зміну таких обов'язків.